

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AAS „BTA BALTIC INSURANCE COMPANY“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2022-01-19 Nr. 429-17
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2021 m. gegužės 12 d. įvyko eismo įvykis, per kurį buvo apgadintas pareiškėjui priklausantis automobilis „Peugeot 508“, valst. Nr. (*duomenys neskelbiami*), (toliau – įvykis). Pareiškėjas kreipėsi į draudiką, apdraudusį įvykio kaltininko civilinę atsakomybę privalomuoju transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, prašydamas išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią automobiliui padarytą žalą.

Draudikas, remdamasis atstovo UAB „Meistritas“ atliktos automobilio apžiūros nuotraukomis ir eismo įvykio deklaracija, naudodamas „DAT“ sistemą, apskaičiavo, kad žalos dydis – 1 306,49 Eur be PVM. Pareiškėjui nesutikus su apskaičiuota suma ir pateikus papildomą informaciją, draudikas patikslino žalos dydį ir nustatė, kad jis yra 1 851,49 Eur be PVM.

Draudiko teigimu, apie šį sprendimą 2021 m. birželio 2 d. pareiškėjas buvo informuotas telefonu, tačiau nesutiko su perskačiuota suma, atsisakė toliau bendradarbiauti ir teikti informaciją dėl, jo supratimu, tinkamo žalos dydžio įvertinimo. 2021 m. birželio 18 d. pareiškėjas draudikui pateikė UAB „Nepriklausomas vertinimas“ parengtą Kelių transporto priemonės vertinimo ataskaitą (toliau – Vertinimo ataskaita), kurios pagrindu prašė draudiko atlyginti automobilio remonto išlaidas, išmokant 2 620 Eur draudimo išmoką.

Gavęs pareiškėjo pretenziją, draudikas kreipėsi į tris remonto įmones, kurios pateikė pasiūlymus atlikti automobilio remontą už tokią kainą: UAB „Delondas“ – 1 552,88 Eur be PVM; UAB „Autobroliai“ – 1 867,47 Eur be PVM ir UAB „Žėrutis“ – 1 347,57 Eur be PVM. Iš servisų gautų transporto priemonės remonto pasiūlymų vidurkis – 1 589,31 Eur be PVM, taigi, servisų pasiūlyta vidutinė automobilio remonto kaina buvo mažesnė negu draudiko nustatyta draudimo išmokos suma (1 851,49 Eur). Draudikas nutarė nekeisti savo sprendimo.

Nesutikdamas su draudiko sprendimu, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo.

Pareiškėjas nurodė, kad draudikas turėtų išmokėti visą Vertinimo ataskaitoje nustatytą remonto išlaidų sumą, todėl prašė rekomenduoti draudikui išmokėti „likusią 643,51 eur draudimo išmoką“.

Lietuvos bankui pateiktame atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi, draudikas nurodė su pareiškėjo reikalavimais nesutinkantis. Draudiko nuomone, 1 851,49 Eur draudimo išmoka yra apskaičiuota tinkamai ir teisingai.

Draudikas nurodė, kad, sudarydamas remonto sąmatas, naudoja „DAT“ programą, o turto vertintojas, sudarydamas sąmatą, naudojo „Audatex“ programą. Programos skirtingai pateikia sąmatas, skirtingai įrašo detalių pavadinimus, išdėsto atliekamus darbus, todėl dėl objektyvių priežasčių gali skirtis kai kurios pozicijos. Draudikas pateikė sąmatų palyginimą su paaiškinimais, kuriuose nurodė, kad į draudiko sąmatą ir į vertintojo sąmatą yra įtraukti tie patys remonto ir dažymo darbai, skiriasi tik kai kurie jų pavadinimai. Skirtumai, kurie susidarė tarp vertintojo ir draudiko apskaičiuotų sumų, yra dėl transporto priemonės dalių.

Draudikas nurodė, kad turto vertintojas į sąmatą nepagrįstai įtraukė bamperio tvirtinimo komplektą, priekinį kairinį apatinį oro aptaką, priekinį skersinį tvirtinimo rėmą.

Be to, draudikas nurodė, kad vertintojas į sąmatą traukė naujas, originalias dalis, o draudikas ir servais – naudotas, tačiau atitinkančias pareiškėjo automobilio detalių būklę arba

naujas neoriginalias detales: „Atkreipiame Jūsų dėmesį, jog nei Audatex, nei DAT programos neturi naudotų detalių kainų katalogų. Šiose programose yra tik naujų originalių detalių kainų katalogai, todėl remonto įmonės, teikdamos pasiūlymus atlikti šios transporto priemonės remontą, rankiniu būdu koregavo kainas į už tiek, kiek gali parduoti. Atkreipiame dėmesį, jog į servisų sąmatas traukiamos detalių kainos yra parenkamos pagal esamos detalės būklę į panašų (tačiau ne prastesnį) lygį, kurios atitinka techninius aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus bei detalėms suteikiama garantija. Dėl šių įvardytų priežasčių susidarė paskaičiuotų sąmatų sumų skirtumai. Pabrėžtinai atkreipiame dėmesį, jog BTA paskaičiavimas ir UAB „Nepriklausomas vertinimas“ skaičiavimas yra didesni nei servisų pateikti pasiūlymai, už kuriuose nurodytas kainas būtų faktiškai atliktas transporto priemonės remontas; draudikas nekeitė sprendimo ir Klientui 2021-07-01 išmokėjo 1 976,49 EUR (DAT sąmata + 50 proc. nepriklausomo vertintojo paslaugų patirtų išlaidų,) draudimo išmoką. Atkreipiame dėmesį, nors nepriklausomo vertinimo ataskaitos pateikimas žalos dydžio apskaičiavimo nepakeitė, ieškodami bendro sutarimo su Klientu, kompensavome 50 proc. patirtų vertintojo išlaidų.“

Įvertinus ginčo šalių pateiktus duomenis, draudiko buvo prašoma papildomai pagrįsti ir paaiškinti išdėstyta poziciją. Draudikas papildomai paaiškino: „Pirminio vertinimo metu žala buvo įvertinta 1 306,49 EUR sumai. Ekspertas buvo pažymėjęs pastabą dėl pakabos sugadinimų – sugadinimai tikėtini, tačiau nėra užfiksuotos konkrečios dalys, kurios yra sugadintos, todėl kol kas joms žala nebuvo vertinta. Rekomenduota detalesnė defektacija, kad būtų užfiksuoti įvykio metu padaryti defektai. Taip pat nebuvo vertinta žala dėl Adblue skysčio nuotėkio, nes nebuvo aišku, dėl ko bėga tas skystis. Visa ši informacija buvo perduota klientui. Vėliau klientas pateikė papildomą medžiagą – nuotraukas, ratų geometrijos matavimus, ir žala buvo perskaičiuota įtraukiant papildomus defektus dėl važiuoklės dalių keitimo, ir taip pat buvo įtrauktas Adblue bakelio keitimas. Buvo gautas kliento patvirtinimas el. laišku, kad daugiau defektų nėra. Dėl BTA eksperto nevertintų detalių – kairys apatinis oro aptakas, bamperio tvirtinimo komplektas ir bamperio stiprintuvas nebuvo vertinti, nes defektai šioms dalims nebuvo užfiksuoti.“

Pasisakydamas dėl remonto sąmatose įtrauktų naudotų ar neoriginalių detalių, draudikas nurodė: „Automobilis yra 2015 metų gamybos. Lietuvoje pirmą kartą registruotas 2019 metais, o 2020 metais jį įsigijo mūsų klientas. Tai yra, automobilis turėjęs mažiausiai tris šeimininkus. Automobilis nebėra garantinis, t. y. remontas atstovybėje nėra privalomas. Vien autoplius.lt svetainėje, yra 24 skelbimai dėl parduodamų tokio modelio automobilio detalių. <...> Taip pat yra ir kitų detalių pardavėjų, kur galima įsigyti dalis tokio modelio automobiliui. Taip pat, remonto įmonės aktyviai bendradarbiauja su detalių tiekėjais, vežančiais dalis iš Lenkijos ar kitų šalių, kur yra gerokai didesnės rinkos ir detalių pasiūla. Apie galimybę remontuoti automobilį naudotomis dalimis – tai, kad yra detalių, naudotų dalių rinkoje, patvirtino ir remonto įmonės, kurios pateikė pasiūlymus atlikti remontą. Svarbu pabrėžti, kad remonto įmonių pasiūlymai, buvo mažesni nei buvo įvertinta BTA. Remonto įmonės, teikia įstatymuose numatytą garantiją darbams, arba dar ilgiau galiojančią garantiją. Tai reiškia kad automobilis atitiks visus gamintojo reikalavimus ir bus saugus. Remontas naudotomis arba naujomis neoriginaliomis dalimis nėra draudžiamas įstatymuose, tokių detalių naudojimas leistinas. Vertinimą reglamentuojančiame Apraše, aprašyta kaip turi vertintojas atlikti teorinį vertinimą, tačiau tai nėra nurodymas remonto įmonėms, kaip atlikinėti remontus. Automobilių remontas naudotomis dalimis plačiai paplitęs praktikoje. Po remonto transporto priemonė, turi būti gražinta į prieš įvykį buvusią padėtį – taigi, 5–6 metų automobiliui, sumontavus tokio pat amžiaus arba naujesnio automobilio detales, bus gražinta į prieš įvykį buvusią padėtį.“ Draudikas pateikė duomenis, apie galimas į sąmatas įtrauktų naudotų detalių kainas (skelbimų informaciją, interneto tinklalapių informaciją).

Be to, draudikas pateikė duomenis, kad pareiškėjas jam teikė „važiuoklės defekto aktą“, taip pat „pažeisto AdBlue bakelio nuotraukas ir čekį už atliktą apžiūros darbą“ (diagnostikos kaina – 20 Eur).

Po aplinkybių tikslinimo draudikas informavo, kad nutarė persvarstyti priimtą sprendimą, galutinė mokėtina suma už automobilio keičiamas dalis ir remonto darbus ir dažymą– 2 319,36 Eur, taip pat draudikas atlygins 20 Eur diagnostikos išlaidų. Draudikas pateikė duomenis, kad pareiškėjui bus išmokėta papildoma 487,87 Eur draudimo išmoka.

Draudikas nurodė, kad galutinę draudimo išmokos sumą apskaičiavo, taikydamas naujų originalių dalių, kuriomis prekiauja tiekėjas „Smartline“, kainas arba remdamasis „Audatex“ kainomis (dalių kaina, pritaikius nusidėvėjimą, be PVM – 1 760,52 Eur). Taip pat draudikas nurodė, kad į patikslintą sąmatą yra įtrauktos visos trys dalys, dėl kurių įtraukimo draudikas

atsiliepime nurodė nesutinkantis (bamperio tvirtinimo komplektas, priekinis kairysis apatinis oro aptakas, priekinis skersinis tvirtinimo rėmas), bet kurios yra vertintojo sąmatoje.

Draudikas paaiškino, kad „Smartline“ informacijoje apie kainas šalia kai kurių detalių esantys kito gamintojo („Opel, Citroen“) pavadinimai nurodyti, nes „detalės tinka ir kitiems tam pačiam koncernui priklausančio gamintojo modeliams (Peugeot, Opel, Citroen, priklauso tam pačiam koncernui).<...> Ir dalių kodai ir pačios dalys – tos pačios.“ Draudikas pateikė ir „Peugeot“ atstovybės Lietuvoje vadovo patvirtinimą, kad „kai kurių dalių kodai gali būti vienodi koncerno atstovaujamos skirtingoms markėms ir skirtingiems modeliams“.

Patikslinta draudiko apskaičiuota remonto darbų ir dažymo kaina (be PVM) nustatyta pagal trijų servisų pasiūlymų vidurkį (558,84 Eur). Pastebėjus, kad su atsiliepimu pateiktas ne galutinis (ankstesnis) UAB „Autobroliai“ remonto pasiūlymas, draudikas pateikė vėlesnį, 2021 m. liepos 9 d., UAB „Autobroliai“ remonto pasiūlymą, kuriuo rėmėsi, apskaičiuodamas galutinę draudimo išmoką. Taip pat, pastebėjus, kad į UAB „Delondas“ sąmatą nėra įtraukti „su parkavimo sistema ir ašių matavimu“ susiję darbai, pasiūlymas buvo patikslintas (padidintas minėtų darbų verte – 43,2 Eur; bendra darbų kaina – 536,81 Eur).

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Iš pateiktų duomenų spręstina, kad ginčas kilo dėl draudimo išmokos, atlyginančios per įvykį pareiškėjo automobiliui padarytų sugadinimų remonto išlaidas.

Kaip minėta, draudikas iki ginčo nagrinėjimo Lietuvos banke pareiškėjui išmokėjo 1 976,49 Eur draudimo išmoką (1 851,49 Eur pagal draudiko sudarytą automobilio remonto sąmatą ir 125 Eur už vertintojo paslaugas). Kreipimesi į Lietuvos banką pareiškėjas nurodė, kad draudikas turėtų išmokėti visą Vertinimo ataskaitoje nustatytą automobilio remonto išlaidų sumą (2 620 Eur), todėl prašė rekomenduoti draudikui išmokėti „likusią 643,51 eur draudimo išmoką“. Kaip matyti, ginčo nagrinėjimo metu draudikas pareiškėjui nutarė išmokėti papildomą 487,87 Eur draudimo išmoką, kuria atlygintos pareiškėjo patirtos važiuklės diagnostikos išlaidos (20 Eur) ir automobilio remonto išlaidos (draudikui perskaičiavus žalos dydį pagal naujų originalių dalių kainas, įtraukus visas detales iš vertintojo sąmatos, o remonto darbų ir dažymo kainą perskaičiavus pagal trijų servisų pasiūlymuose nurodytas kainas). Taigi, bendra suma, kurią ginčo nagrinėjimo metu pareiškėjui sutiko išmokėti draudikas, – 2 464,36 Eur (2 319,36 Eur automobilio remonto išlaidų, 20 Eur automobilio diagnostikos išlaidų, 125 Eur vertintojo paslaugų išlaidų).

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCPDĮ) 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta žalos dydžio nustatymo taisyklė: turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ir dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį. Minėta žalos dydžio nustatymo taisyklė detalizuota Taisyklių 13 punkte: nukentėjusio trečiojo asmens turtui (transporto priemonei ar kitam kilnojamajam ar nekilnojamajam turtui) padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas ar biuras, vadovaudamasis atsakingo draudiko ar biuro įgaliotų asmenų (ekspertų) ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ar išvadomis, įmonės, kurioje remontuojamas sugadintas turtas, pateiktais šio turto remonto išlaidų skaičiavimais ir (ar) atsižvelgdamas į įmonės, kuri turi teisę remontuoti sugadintą turtą, pateiktus šio turto remonto išlaidų skaičiavimus arba remonto išlaidų pagrindimo dokumentus, taip pat į nukentėjusio trečiojo asmens pateiktus žalos dydį įrodančius dokumentus.

Vadovaujantis Taisyklių 15 punktu, žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas remonto išlaidas, būtinas sugadinto turto ar jo dalių ir (ar) dalių rinkos vertei iki eismo įvykio atkurti. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos būtinos turto remonto išlaidos (be PVM) siekiant atkurti sugadintą turtą ar jo dalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Būtinas remonto išlaidas sudaro remonto ir dažymo darbų, keičiamų dalių (nuvertinant dalis dėl nusidėvėjimo) bei dažymo medžiagų vertė ir papildomos išlaidos (transportavimo, saugojimo, techninės ekspertizės ir kitos išlaidos). Būtinos remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų dalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį,

vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais.

Iš pateiktų duomenų matyti, kad pirminė draudiko nustatyta automobilio remonto kaina – 1 306,49 Eur be PVM. Pareiškėjui nesutikus su apskaičiuota suma, pateikus papildomą informaciją, draudikas patikslino žalos dydį ir nustatė, kad jis yra 1 851,49 Eur be PVM. Pareiškėjas nesutiko ir su šia suma, todėl draudiko prašė išmokėti 2 620 Eur draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal Vertinimo ataskaitoje nustatytą remonto sąnaudų sumą.

Gavęs pareiškėjo pretenziją, draudikas kreipėsi į tris remonto įmones, šios pateikė pasiūlymus atlikti automobilio remontą. Kadangi iš servisų gautų transporto priemonės remonto pasiūlymų vidurkis buvo 1 589,31 Eur be PVM, draudikas nutarė nekeisti savo sprendimo mokėti 1 851,49 Eur draudimo išmoką, atlyginančią būtinąsias remonto išlaidas.

Pradėjus vartojimo ginčą nagrinėti Lietuvos banke, draudiko buvo prašoma objektyviais pirminiais duomenimis pagrįsti jo atliktus žalos skaičiavimus (naudotas detalių kainas, darbų įkainius, remonto mastą). Ginčo nagrinėjimo metu draudikas informavo, kad nutarė perskaičiuoti mokėtiną draudimo išmokos sumą: nutarė žalą apskaičiuoti pagal naujų originalių dalių kainas (nurodomas „Smartline“ tiekėjo arba „Audatex“ sistemoje), įtraukus papildomas detales iš vertintojo sąmatos, o remonto darbų ir dažymo kainą perskaičiuoti pagal trijų servisų pasiūlymuose nurodytas kainas, taip pat atlyginti 20 Eur važiuklės diagnostikos išlaidų. Taigi, draudikas pareiškėjui nutarė išmokėti papildomą 487,87 Eur draudimo išmoką.

Pažymėtina, kad, pagal kasacinio teismo praktiką, kai ginčas yra susijęs su atlygintinos žalos dydžiu ir nėra susijęs nei su atsisakymu mokėti draudimo išmoką, nei su draudimo išmokos sumažinimo atvejais, nagrinėjant ginčą taikytina bendroji įrodinėjimo naštos taisyklė – šalys turi įrodyti tas aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus bei atsikirtimus, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 178 straipsnis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. kovo 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-81-1075/2018 ir kt.). Vadovaujantis nurodyta kasacinio teismo praktika, taip pat taikomų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių (iki 2022 m. sausio 2 d. galiojusi redakcija) 24 punktu, kuriame nustatyta, kad vartojimo ginčai nagrinėjami laikantis rungimosi principo, darytina išvada, kad pareiškėjas turi įrodyti, kad draudiko apskaičiuota išmoka automobilio atkūrimui yra nepagrįsta, nepakankama tam, kad būtų atlyginti pareiškėjo patirti nuostoliai. Draudikas, atvirksčiai, turi pagrįsti, kad jo atlikti skaičiavimai, kuriais jis vadovavosi priimdamas galutinį sprendimą dėl draudimo išmokos, yra teisingi, o nustatytas galutinis atlygintinos žalos dydis atitinka visiško nuostolių atlyginimo principą.

Iš pateiktų duomenų spręstina, kad draudikas galutinę draudimo išmokos sumą grindžia savo ekspertų ir automobilius turinčių teisę remontuoti asmenų (servisų) skaičiavimais. Kaip minėta, Taisyklių 13 punktą suteikia teisę draudikui žalos dydį nustatyti tiek pagal savo ekspertų išvadą, tiek pagal įmonių, kurios turi teisę remontuoti sugadintą turtą, pateiktus šio turto remonto išlaidų skaičiavimus.

Pareiškėjas reikalavimą dėl draudimo išmokos dydžio grindžia Vertinimo ataskaita. Pažymėtina, kad, pagal teisinį reguliavimą, turto vertinimo ataskaita yra vienas iš galimų žalos dydžio nustatymo šaltinių, ji vertintina kompleksiskai, siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.251 straipsnyje įtvirtintą visiško nuostolių atlyginimo principą ir CK 6.38 straipsnyje įtvirtintą ekonomiškumo principą.

Kaip minėta, Vertinimo ataskaitoje nurodyta, kad pareiškėjo automobilio remonto kaina – 2 620 Eur (be PVM). Galutinė draudiko apskaičiuota draudimo išmokos suma, atlyginanti automobilio remonto sąnaudas (be 20 Eur diagnostikos išlaidų), – 2 319,36 Eur (be PVM). Kaip minėta, galutinę draudimo išmokos sumą draudikas apskaičiavo pagal naujų originalių dalių kainas, įtraukus detales iš vertintojo sąmatos (bamperio tvirtinimo komplektą, priekinį kairįjį apatinį oro aptaką, priekinį skersinį tvirtinimo rėmą), o remonto darbų ir dažymo kainą perskaičiavus pagal trijų servisų pasiūlymuose nurodytas kainas.

Įvertinus tiek vertintojo sąmatą, kuria remiasi pareiškėjas, tiek ginčo nagrinėjimo metu patikslintą draudiko sąmatą, darytina išvada, kad ginčo dėl automobilio remonto apimties nėra, nesutarimas kyla dėl keičiamų detalių kainų ir remonto darbų įkainių.

Vertinimo ataskaitoje nurodoma, kad keičiamų dalių vertė – 1 940,47 Eur (be PVM, pritaikius 16,4 proc. nusidėvėjimą visoms detalėms, išskyrus 46 proc. nusidėvėjimą padangai). Skaičiavimai atlikti naudojant „Audatex“ kompiuterinę programą, iš naudojamų žymėjimų darytina išvada, kad automobilio remonto kaina apskaičiuota, naudojant naujų originalių detalių kainas.

Įvertinus draudiko pateiktą galutinį automobilio remonto kainos skaičiavimą, matyti, kad

jame nurodomos tos pačios keistinos detalės kaip ir Vertinimo ataskaitos sąmatoje. Vis dėlto nurodyta detalių kaina (be PVM, pritaikius analogišką nusidėvėjimą) yra mažesnė – 1 760,52 Eur. Kaip minėta, patikslintame draudiko skaičiavime naudojamos naujų originalių dalių, gautų iš „Smartline“ tiekėjo arba iš „Audatex“ programos, kainos.

Įvertinus pateiktus duomenis, darytina išvada, kad tiek vertintojas, tiek draudikas (galutiniame skaičiavime) žalą skaičiavo naudodami naujų originalių detalių kainas, tačiau dalis detalių kainų draudiko sąmatoje yra mažesnės, nes už tokią kainą yra galimybė detales įsigyti iš tiekėjo „Smartline“, kaip nurodyta jo teikiamoje informacijoje. Manytina, kad draudiko taikytas žalos dydžio apskaičiavimo būdas nepažeidžia pareiškėjo interesų, tačiau sudaro galimybę ekonomiškai atlyginti žalą, kaip ir nustatyta CK 6.38 straipsnyje.

Vertinimo ataskaitoje nustatyta, kad automobilio mechaninių remonto darbų ir dažymo kaina – 681,67 Eur. Taip pat Vertinimo ataskaitoje nurodyta, kad, vadovautasi vidutiniais valandiniais įkainiais: mechaninių darbų įkainis – 29,33 Eur; dažymo darbų įkainis – 29,91 Eur. Draudikas, nustatydamas galutinę darbų ir dažymo kainą, rėmėsi servisų pasiūlymais: serviso „Žėrutis“ – 491,79 Eur, serviso „Delondas“, – 536,81 Eur, „Autobroliai“ – 647,91 Eur, vidurkis – 558,84 Eur.

Taigi, visų realiai veikiančių servisų nurodyta automobilio remonto darbų ir dažymo kaina yra mažesnė, nei nustatyta vertintojo. Tai lemia mažesni servisų taikomi valandiniai įkainiai: serviso „Žėrutis“ remonto darbai – 20,27 Eur, dažymo darbai – 21,72 Eur; serviso „Delondas“ remonto darbai – 24 Eur, dažymo darbai – 25 Eur; serviso „Autobroliai“ remonto darbai – 25 Eur; dažymo darbai – 25 Eur.

Manytina, kad draudimo išmokos apskaičiavimo būdas, darbų ir dažymo kainas nustatant pagal trijų realiai veikiančių servisų pasiūlymus, nepažeidžia pareiškėjo interesų, tačiau labiau atitinka CK 6.38 straipsnyje įtvirtintą sutarčių vykdymo ekonomiško principą.

Atsižvelgiant į minėtas aplinkybes, darytina išvada, kad nei Vertinimo ataskaita, nei kitais objektyviais duomenimis nebuvo įrodyta, jog galutinė draudiko nustatyta draudimo išmoka už remonto darbus ir keičiamas dalis (2 319,36 Eur be PVM) būtų nepakankama automobiliui atkurti iki įvykio buvusią padėtį ar pažeistų tinkamo žalos dydžio nustatymo taisyklės. Dėl minėtų aplinkybių nėra pagrindo pareiškėjo reikalavimą draudimo išmoką apskaičiuoti pagal Vertinimo ataskaitos duomenis pripažinti pagrįstu.

Konstatuotų aplinkybių kontekste svarbu ir tai, kad nesivadovavimas nepriklausomo turto vertintojo sudaryta Vertinimo ataskaita nereiškia, kad draudikas, pareiškėjui pateikęs įrodymus, patvirtinančius, kad už apskaičiuotą draudimo išmoką faktiškai nebuvo galima atkurti jam priklausančios transporto priemonės iki įvykio buvusią būklę, neturėtų atlyginti ir pareiškėjo nuostolių, viršijančių apskaičiuotą draudimo išmoką.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.